

Основні етапи розвитку науки про управління

Підготував
Курсант 403 н.г.
Кущак В.С.

- **Управління** — свідома, цілеспрямована дія людей на суспільну систему в цілому або на окремі її ланки (сфери суспільного життя, галузі економіки, підприємства, колективи), що забезпечує їх оптимальне функціонування. Це соціальна функція, яка забезпечує узгодженість спільної праці та побуту людей для досягнення суспільно значущих цілей та завдань.

Основні етапи:

1-й етап - Стародавній

2-й етап - Індустріальний

3-й етап – Системний

4-й етап - Інформаційний

1-й етап - Стародавній (9-7 тис. років до н.е. приблизно до 18 ст.)

- Стародавні греки (Платон) приділяли особливу увагу питанням організації та управління виробничими процесами, піклувалися про чітку спеціалізацію працівників. У Сократа дається розуміння управління як особливої сфери людської діяльності. Він говорив про те, що головним в управлінні є поставити потрібну людину на потрібне місце і домогтися виконання поставлених перед нею завдань.

2-й етап - Індустріальний (1776-1890 рр.)

- Переворот у виробничих відносинах пов'язаний з промисловою революцією, що почалася в середині XVIII ст. З промисловою революцією пов'язане виділення трьох рівнів управління: верхнього, середнього і нижнього. На виробництві з'явився майстер. На цьому етапі розвитку управління тільки намітилася тенденція переходу від принципу нагляду за робітниками до принципу організації праці на наукових засадах.

- Великий внесок у формування науки управління внесли англійські політекономи Вільям Петті, Адам Сміт (проаналізував форми поділу праці і дав характеристику обов'язків державця і держави) і Роберт Оуен (раніше інших він помітив і оцінив роль людського фактору на виробництві; його ідеї гуманізації управління виробництвом, поліпшень умов праці).

3-й етап – Системний (1856 - 1960 рр.)

- Наука про управління весь час розвивається. Життя змушувало шукати більш систематизовані підходи до управління. Виникнення великих за масштабом виробництв, забезпечило роботою великі групи людей, а це означало, що власники більше не могли спостерігати за діяльністю всіх робітників. Для цих цілей навчали кращих робітників, щоб вони могли представляти інтереси власників на робочих місцях. Це і були перші менеджери.

4-й етап - Інформаційний (1960 - наш час)

- Пізніші теорії управління розроблялися в основному представниками Школи науки управління (кількісна школа - Акофф, Гольдбергер, Клейн). Становлення школи пов'язано з розвитком математики, статистики, інженерних наук і інших суміжних з ними областей знань.

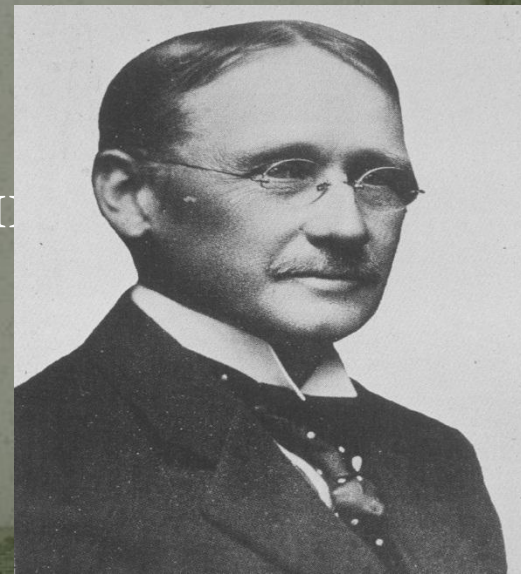
Школи в історії управління

- Школа наукового управління (Ф. Тейлор)
- Класична (адміністративна) теорія
- Поведінковий (біхевіористичний) підхід
- Кількісна теорія управління

Школа наукового управління (Ф. Тейлор)

- В основу системи Ф. Тейлора покладено такі принципи:
- о уміння аналізувати роботу, вивчати послідовність її виконання;
- о підбір робітників (працівників) для виконання даного виду;
- о навчання й тренування робітників;
- о співробітництво адміністрації й робітників.

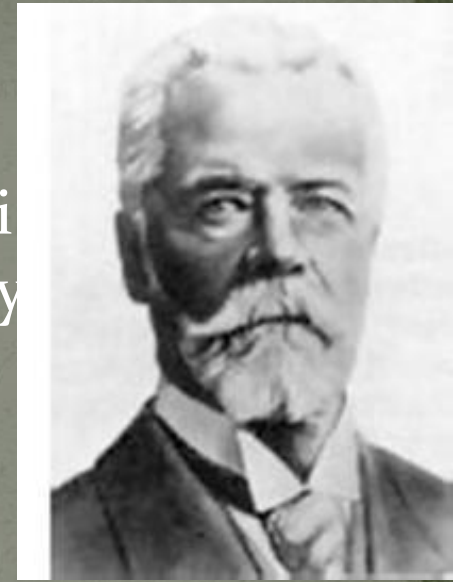

Відповідно до розробок Ф. Тейлора, засоби управління мають включати:

- 1. Визначення й точний облік робочого часу й вирішення в цьому зв'язку проблеми нормування праці.
- 2. Підбір функціональних майстрів - по проектуванню роботи; рухами; нормуванню й заробітній платі; ремонту встаткування; планово - розподільним роботам; вирішенню конфліктів і дисципліні.
- 3. Введення інструкційних карт.
- 4. Диференціальну оплату праці.
- 5. Калькуляцію витрат на виробництво.

теорія

- А. Файоль розробив всі можливі операції, які зустрічаються на підприємствах, на шість груп
- 1. Технічні операції (виробництво, обробка);
- 2. Комерційні операції (купівля, продаж);
- 3. Фінансові операції (залучення засобів та розпорядження ними);
- 4. Страхові операції (страхування та охорона майна і осіб);
- 5. Облікові операції (бухгалтерія, статистика тощо);
- 6. Адміністративні операції (передбачення, організація, розпорядництво, координація, контроль).

Поведінковий (біхевіористичний) підхід

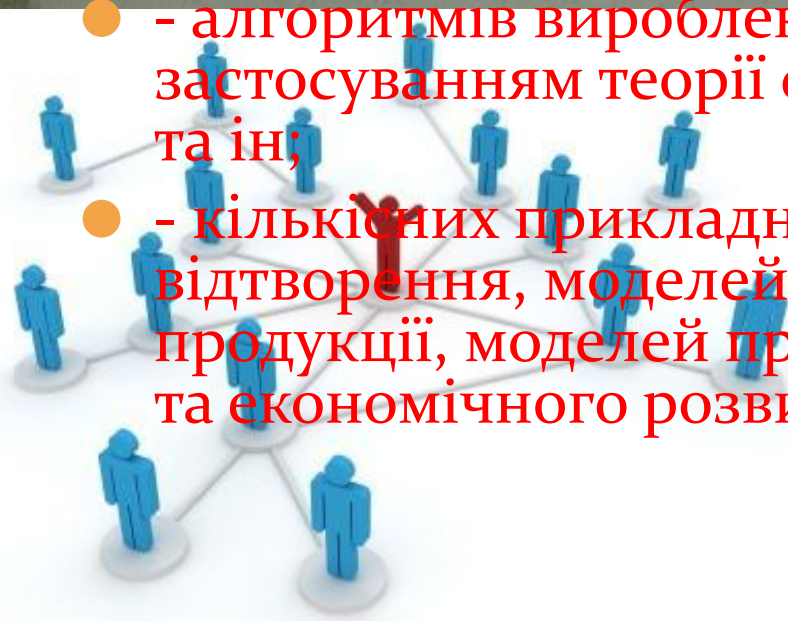
- Акцентує увагу на дослідженні й інтерпретації державних і правових явищ з позицій домінуючого значення їх поведінкових характеристик, тобто процесів взаємодії з навколишнім середовищем, зокрема, зміни своїх станів в залежності від зовнішнього впливу і, навпаки, зміни зовнішнього середовища відповідно до закономірностей свого розвитку. Результатом і предметом юридичних досліджень в межах даного підходу є правомірна і протиправна поведінка, правова активність, правова діяльність, судова діяльність, юридична діяльність, правове спілкування.

Кількісна теорія управління

- Кількісний підхід до управління полягає в застосуванні статистичних методів, моделей оптимізації, інформаційних моделей і методів ко

В даний час дослідження в області управлінських рішень спрямовані на розробку:

- - методів математичного моделювання процесів вироблення і прийняття рішень в організації;
- - алгоритмів вироблення оптимальних рішень із застосуванням теорії статистичних рішень, теорії ігор та ін;
- - кількісних прикладних і абстрактних моделей відтворення, моделей балансу витрат і випуску продукції, моделей прогнозування науково-технічного та економічного розвитку.

Основні завдання управління:

- забезпечення підприємства в потрібній кількості й якості персоналу на поточний період і на перспективу;
- створення рівних можливостей ефективності праці та раціональної зайнятості працівників, стабільного і рівномірного завантаження протягом робочого періоду;
- задоволення розумних потреб персоналу;
- забезпечення відповідності трудового потенціалу працівника, його психофізіологічних даних до вимог робочого місця;
- максимальної можливості виконання різних операцій на робочому місці.

